

MASARYKOVA UNIVERZITA

Podpora Výzkumu a vývoje formou grantů

9. 5. 2017

Jiří Velinský

Obsah

- Definice pojmů v grantovém a projektovém financování
- Mechanismy financování výzkumu a vývoje v ČR
- Projektová žádost
  - Financování

Důležité pojmy

➤ Výzkum:

- **systematická** tvůrčí práce rozšiřující poznání, včetně poznání člověka, kultury nebo společnosti, metodami umožňujícími potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků
- vytrvalý a **systematický** proces bádání s cílem objevit, interpretovat nebo přepracovat fakta

➤ Základní výzkum

➤ Aplikovaný výzkum

Důležité pojmy

- **Základní výzkum** je experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získat znalosti o základech či podstatě pozorovaných jevů, vysvětlení jejich příčin a možných dopadů při využití získaných poznatků
- Příklady:
  - Evoluce a funkce komplexních genomů rostlin
  - Transdisciplinární výzkum kulturních fenoménů ve střeoevropských dějinách. Propojení různých metodických přístupů se základními oborovými předměty, které budou sledovány v rámci čtyř vzájemně provázaných modulů: Teorie a praxe kulturněhistorických disciplín; Obraz, kult, prostor; Imaginace, obraz a text; Reprezentace, místa paměti.

Důležité pojmy

- **Aplikovaný výzkum** je experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získání nových poznatků zaměřených na budoucí využití v praxi.

Průmyslový výzkum je ta část aplikovaného výzkumu, jehož výsledky se prostřednictvím vývoje využívají v nových výrobcích, technologiích a službách

Příklady:

- Využití hydrofobních a olejofobních povrchů při interakci s kapalinami
- Rostoucí tumorózní endoprotéza stehenní kosti
- Poskytování specializovaných meteo-predikací pro oblast energetiky
- Biosenzor pro monitorování toxických látek v životním prostředí

Důležité pojmy

- **Vývoj** je systematické tvůrčí **využití poznatků výzkumu** nebo jiných námětů k produkci nových nebo zlepšených materiálů, výrobků nebo zařízení anebo k zavedení nových či zlepšených technologií, systémů a služeb, včetně pořízení a ověření prototypů, poloprovozních nebo předváděcích zařízení
- Cílem vývoje je na základě zkušenosti, plánu, či náhodné chyby vyvíjet stále lepší verze

Další důležité pojmy

- ❏ **Výzkumný záměr** - vymezení předmětu výzkumné činnosti právnické osoby nebo organizační složky, jeho cílů, strategie, nákladů a předpokládaných výsledků, který zajišťuje v základním nebo aplikovaném výzkumu, s výjimkou průmyslového výzkumu, její koncepční rozvoj na období 5 až 7 let
- ❏ **Specifický výzkum na vysokých školách** - část výzkumu na vysokých školách, která je bezprostředně spojena se vzděláváním a na níž se podílejí studenti
- ❏ Cílem podpory je posílení samostatné tvůrčí činnosti studentů v oblasti výzkumu a vývoje směřující k intenzivnímu zapojení studentů do problematiky řešené zejména v rámci týmové výzkumné a vývojové činnosti na fakultách.

Další důležité pojmy

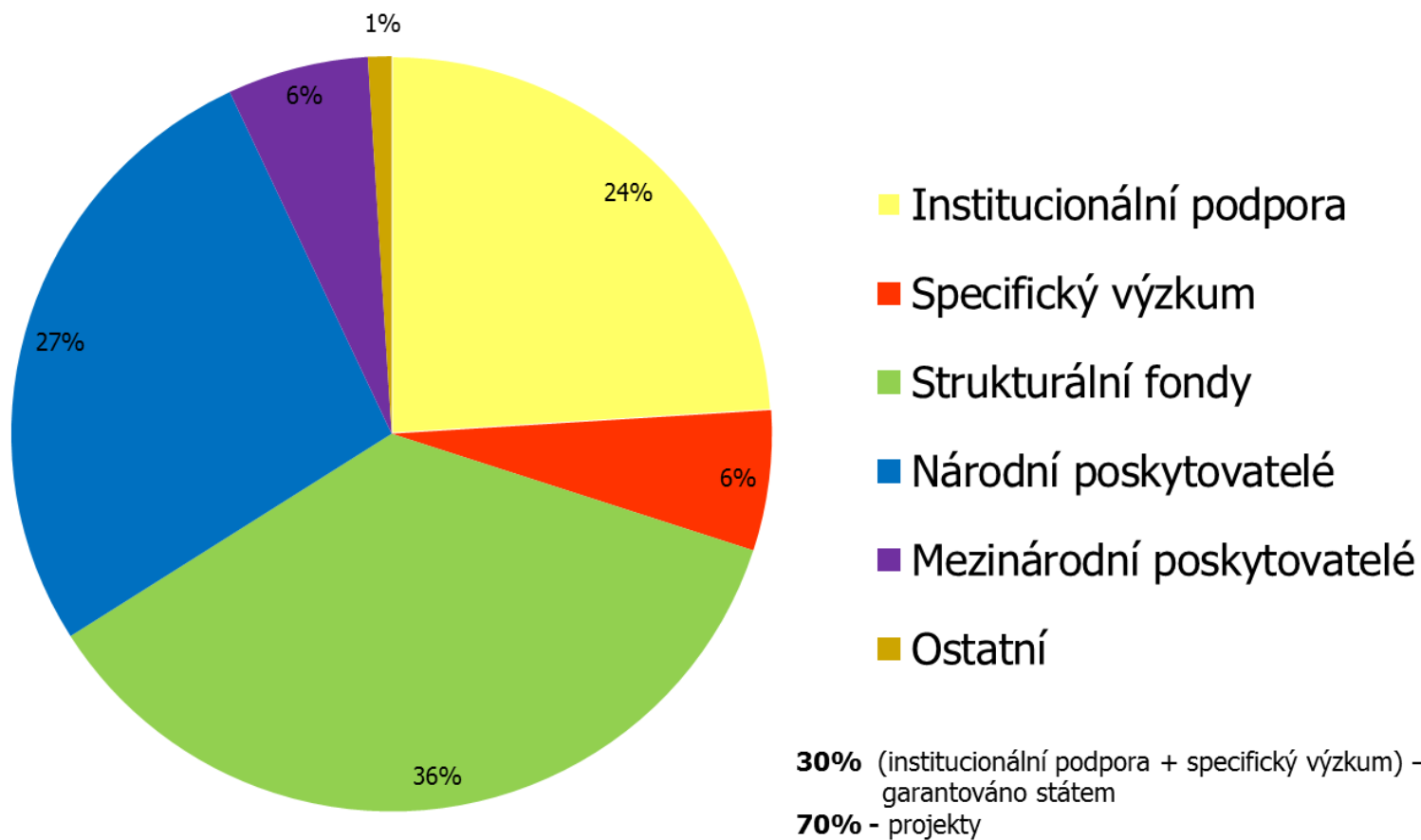
- ❏ **Poskytovatel** - správce kapitoly státního rozpočtu nebo územní samosprávný celek, který rozhoduje o poskytnutí podpory a který tuto podporu poskytuje
- ❏ **Příjemce** - organizační složka, právnická osoba nebo fyzická osoba, v jejíž prospěch bylo o poskytnutí podpory poskytovatelem rozhodnuto
- ❏ **Výsledek** - nové poznatky ve výzkumu a vývoji, vzniklé činností v rámci řešení projektu nebo výzkumného záměru, nebo jejich využití
- ❏ **Uživatel** - organizační složka, právnická osoba nebo fyzická osoba, která využívá výsledek ve své činnosti

Kontrahovaný a kolaborativní výzkum

- ❖ **Kontrahovaný výzkum** – na základě smlouvy (kontraktu) se soukromou firmou je prováděn výzkum a vývoj na univerzitě
- ❖ **Kolaborativní výzkum** – výzkum probíhá zároveň na univerzitě/akademii věd/výzkumném ústavu a v soukromé společnosti, kdy si partneři vyměňují informace a společně postupují k naplnění cíle

Zdroje financování výzkumu na MU

Interní podpora na MU

- **Grantová agentura Masarykovy univerzity - GAMU**
  - vyhlášení projektů vysokoškolského **specifického výzkumu**, prováděného studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů, který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním
  - projektů **programu rektora** Masarykovy univerzity na podporu tvůrčí činnosti studentů (příprava diplomových prací, tvorba studentských časopisů)
  - **program podpory výzkumu** zaměstnanců MU

Mechanismy financování VaV v ČR (1)

➤ **Národní granty**

- Vyhlášují a finance rozdělují zejména státní instituce ČR
- agentury, ministerstva, kraje, města
- Finance ze státního rozpočtu ČR
- Příklady: GA ČR, TA ČR, resortní ministerstva - MPO, MV, MZ, MK

➤ **Mezinárodní granty**

- Jsou financovány evropským společenstvím (EU), popř. i jinými zeměmi
- H2020, Swiss-Czech Cooperation, Norské fondy, NIH (USA), Mezinárodní Visegrádský fond

Mechanismy financování VaV v ČR (2)

☒ Strukturální fondy

- ☒ Finanční podpora z EU fondů

Evropský fond pro regionální rozvoj (**ERDF**)

Evropský sociální fond (**ESF**), aj.

- ☒ Podpora je rozdělována prostřednictvím **operačních programů (OP)**, které určují zaměření podpory pro daný region nebo sektor (např. vzdělávání, dopravu, zemědělství).

OP VVV – OP Věda, výzkum, inovace (2,8 mld €)

OP PIK – OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (4,3 mld €)
(OP Doprava, OP Životní prostředí, Integrovaný OP, aj.)

Národní grantové příležitosti

➤ **Grantová agentura České republiky (GA ČR)**

- podporuje všechny oblasti základního výzkumu
- volnost výběru témat
  - Juniorské - finanční podpora pro začínající vědce pro vytvoření vlastní skupiny + vybavení
  - Standardní grantové projekty – základní výzkum
  - Postdoktorské projekty – základní výzkum mladých vědců
  - Mezinárodní grantové projekty (bilaterální spolupráce)
  - Projekty na podporu excelence v zákl. výzkumu

Národní grantové příležitosti

☛ **Technologická agentura České republiky (TA ČR)**

- ☛ Centralizace státní podpory aplikovaného výzkumu (reforma systému VaV z roku 2009)
- ☛ **Program Epsilon** – tržní využití nových produktů
podpora aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje zejména v oblasti progresivních technologií, materiálů a systémů, energetických zdrojů a ochrany a tvorby životního prostředí
- ☛ **Program Beta** – veřejné zakázky pro orgány státní správy

Národní grantové příležitosti

☞ **Technologická agentura České republiky (TA ČR)**

- ☞ **Program Omega** - společenské vědy
podpora projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro uplatnění v řadě oblastí celospolečenského života
- ☞ **Centra kompetence** - Program je zaměřen na podporu vzniku a činnosti center výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oborech s vysokým aplikačním a inovativním potenciálem a perspektivou pro značný přínos k růstu konkurenceschopnosti České republiky

Národní grantové příležitosti

- **Technologická agentura České republiky (TA ČR)**
  - **Program Delta** – mezinárodní spolupráce
  - **Centra kompetence** - Program je zaměřen na podporu vzniku a činnosti center výzkumu, vývoje a inovací v progresivních oborech s vysokým aplikačním a inovativním potenciálem a perspektivou pro značný přínos k růstu konkurenceschopnosti České republiky

Připravuje se....

Program Zéta – podpora mladých vědců, rovné příležitosti pro muže i ženy

Národní grantové příležitosti

☞ **Technologická agentura České Republiky (TA ČR)**

- ☞ **Program Gama** - podpora ověření výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje (dále jen „VaV“) z hlediska jejich praktického uplatnění a na přípravu jejich následného komerčního využití

Národní grantové příležitosti

- **Resortní ministerstva** – podpora základního i aplikovaného výzkumu
- **Regionální programy**
  - **SoMoPro** - South Moravian Programme for Distinguished Researchers
  - Program jihomoravského kraje a EU s cílem přilákat do regionu JMK špičkové zahraniční i české vědce a to:
    1. Podporou aktivit a projektů v oblasti vědy, výzkumu a inovací v Jihomoravském kraji.
    2. Poskytnutím výzkumníkům plnohodnotné zázemí pro získávání nových znalostí a kariérní rozvoj.

Strukturální fondy

☞ **Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) OP PIK**

Cílem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích.

- ☞ Investice do výzkumu, vývoje a inovací pro praxi
- ☞ Rozvoj využívání informačních a komunikačních technologií
- ☞ Podpora malých a středních podniků
- ☞ Snižování energetické náročnosti ekonomiky
- ☞ Modernizace dopravní infrastruktury a ekologická doprava

Strukturální fondy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) OP VVV

OP zaměřený na rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj v sociálně soudržné společnosti:

- Rozvoj vysokých škol a vysokých škol pro výzkum a vývoj
- Posílení kapacit pro kvalitní výzkum
- Rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání (MŠ, ZŠ, SŠ)
- Rozvoj kompetencí pro trh práce a dlouhodobé potřeby společnosti

Mezinárodní grantové příležitosti

- Mezinárodní visegrádský fond – posilování spolupráce členských států
- Finanční mechanismus EHP/Norska - Podpora je určena na projekty rozvoje a spolupráce neziskových organizací, výzkumných institucí a subjektů veřejného i soukromého sektoru
- GESHER/MOST - Program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji
- Granty NIH – možnost využití výzkumných kapacit v USA

Mezinárodní grantové příležitosti

➤ **Horizont 2020 (program Evropské unie)**

- rámcový program pro výzkum a inovace
- navazuje na 7. rámcový program
- 2014-2020
- rozpočet přes 77 mld. EUR
- 3 priority
  - Vynikající věda
  - Vedoucí postavení průmyslu
  - Společenské výzvy

Mezinárodní grantové příležitosti

➤ Horizont 2020

- informace: www.h2020.cz
- horizontální témata
- ostatní podporované aktivity
- výzvy

Jak porozumět grantovému financování?

- Sledujte webové stránky poskytovatelů
- Nechejte si zasílat newsletter těch poskytovatelů, kteří Vás zajímají
- Navštěvujte semináře poskytovatelů

Výzkum bez projektů není možné na MU realizovat

➤ Projektová podpora na MU:

Primární kontakt - Oddělení projektové podpory - na všech fakultách

Celouniverzitní pracoviště:

- **Centrum pro transfer technologií** (podpora uplatnění výsledků v praxi, spolupráce firemní a akademické sféry, ochrana a správa duševního vlastnictví)
- **Odbor výzkumu** - národní a mezinárodní projekty, interní projekty GAMU
- **Odbor pro rozvoj** - evropské strukturální fondy
- **Centrum zahraniční spolupráce** – mobilitní granty

Projektová žádost

Základní výzkum

- informace o uchazeči
- informace o instituci
- abstrakt projektu
- podrobný popis projektu
- cíle projektu
- finanční náklady

Projektová žádost

☒ **Aplikovaný výzkum/vývoj**

- ☒ častá spolupráce s firemním sektorem
- ☒ Informace podávané v žádosti jsou oproti projektům základního výzkumu rozšířené:
  - současný stav výzkumu/ technologie
  - potřebnost výzkumu z ekonomického hlediska
  - dílčí cíle projektu a konkrétní výstupy v jednotlivých obdobích
  - výstupy projektu a jejich uplatnitelnost na trhu/ pro společnost
  - implementace výstupů

Finanční pravidla

- každý program má vlastní pravidla
- společné rysy
- zákonná ustanovení
- praxe příjemce
- plánování × vykazování

Finanční pravidla

- způsobilé náklady, uznatelné náklady
- přímé náklady
- nepřímé náklady (režie)
- nezpůsobilé, neuznatelné náklady
- příjmy z projektu
- poskytovatel
- příjemce
- grantová dohoda
- bankovní účet

Finanční pravidla

➤ Uznatelnost nákladů

- souvislost s projektem
- průkazné doklady
- hospodárnost
- přiměřenost
- výběrová řízení

Finanční pravidla

➤ Typy nákladů

- osobní náklady
- náklady na cesty
- náklady na materiál
- náklady na služby
- náklady na subdodávky
- investice
- přímá podpora
- ostatní přímé náklady
- nepřímé náklady

Finanční pravidla

➤ **Osobní náklady**

- mzdy a platy
- odměny z dohod
- povinné odvody
- další odvody dle vnitřních předpisů
- náhrady za dovolenou
- náhrady při nemoci
- odměny
- další náhrady

Finanční pravidla

➤ **Náklady na cesty**

- cestovní náhrady podle zákoníku práce
- stravné (tuzemské, v zahraničí)
- aktivní účast (konference)
- zpráva z cesty

Finanční pravidla

- **Náklady na materiál**
  - spotřební charakter
  - pravidla pro nákup

Finanční pravidla

- **Náklady na služby**
  - externí zajištění
  - pravidla výběru

Finanční pravidla

➤ **Náklady na subdodávky**

- přenesení části výzkumného úkolu na externího dodavatele
- služby většího rozsahu
- potenciál zisku
- omezení: „%“ z celkového rozpočtu, nutnost uvedení v grantové dohodě

Finanční pravidla

➤ Investice

- hmotné
- nehmotné
- cena
- doba použitelnosti
- plná cena
- odpisy
- podíl využívání

Finanční pravidla

➤ **Přímá podpora**

- podpora cílové skupiny
- náhrady stravného, cestovného, konferenčních poplatků

Finanční pravidla

➤ **Ostatní přímé náklady**

- různé jinde nezahrnuté
- stipendia
- ochrana práv duševního vlastnictví
- drobný majetek

Finanční pravidla

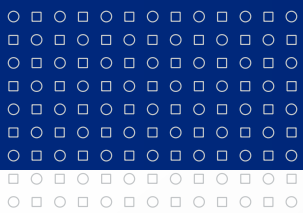
☞ **Nepřímé náklady**

- ☞ obslužné činnosti (administrativa, nájemné, energie, pomocný personál)
- ☞ obvykle stanoveny „%“ z přímých nákladů, případně metodou „full cost“

Finanční pravidla

- **Nezpůsobilé náklady**
  - pokuty, penále
  - úroky z půjček
  - hrozba sankcí a odvodů

Děkuji za pozornost!

